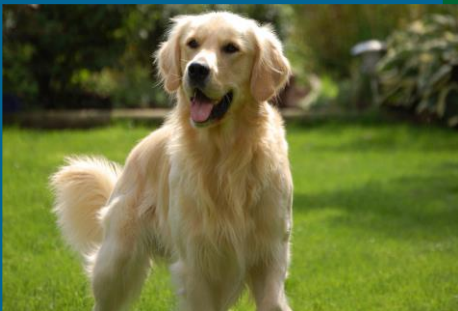




Hondenbeleid in de kernen Evaluatie en Actualisatie visie

Datum: 5-10-2020



Hondenbeleid in de kernen

Evaluatie en Actualisatie visie

Auteur: Petra Nieuwland
Eenheid: Openbare Ruimte
Datum: 5-10-2020

Inhoud

INLEIDING

DEEL 1. EVALUATIE HONDENBELEID IN DE KERNEN 2017-2020

1. HUIDIGE VISIE, FOCUS EN REGELGEVING

| | | |
|------------|---|----|
| 1.1 | VISIE 2017-2020 | 7 |
| 1.2 | REGELGEVING EN KADERS | 8 |
| 1.2.1 | <i>Algemene Plaatselijke Verordening</i> | 8 |
| 1.2.2 | <i>Barometer Duurzaam Terreinbeheer niveau Goud</i> | 8 |
| 1.2.3 | <i>Kleurrijke Kubus</i> | 9 |
| 1.2.4 | <i>Handhaving (2016-2020)</i> | 10 |
| 1.2.5 | <i>Hondenbelasting</i> | 10 |

2. HUIDIGE HONDENVOORZIENINGEN

| | | |
|------------|---|----|
| 2.1 | UITGANGSPUNTEN VOOR AANLEG VOORZIENINGEN | 12 |
| 2.2 | AANTAL VOORZIENINGEN | 13 |
| 2.3 | BEHEER VOORZIENINGEN | 14 |
| 2.3.1 | <i>Onderhoudskwaliteit</i> | 14 |
| 2.3.2 | <i>Vormen van onderhoud</i> | 15 |
| 2.3.3 | <i>Beheerkosten 2016-2019</i> | 16 |
| 2.3.4 | <i>Aandachtspunten actualisatie IBOR</i> | 16 |

3. EVALUATIE VAN DE VISIE

| | | |
|------------|----------------------------------|----|
| 3.1 | BETROKKENEN | 19 |
| 3.2 | EVALUATIE PER THEMA | 19 |
| 3.2.1 | <i>Visie</i> | 19 |
| 3.2.2 | <i>Voorlichting</i> | 20 |
| 3.2.3 | <i>Voorzieningen</i> | 22 |
| 3.2.4 | <i>Verbaliseren</i> | 23 |
| 3.2.5 | <i>Verantwoorden</i> | 25 |
| 3.2.6 | <i>Volharden</i> | 26 |

4. BELANGRIJKSTE ADVIEZEN EVALUATIE

DEEL 2 VISIE HONDENBELEID IN DE KERNEN

5. VISIE HONDENBELEID IN DE KERNEN

| | |
|--|-----------|
| 5.1 RESULTATEN EVALUATIE VISIE HONDENBELEID 2017-2020 | 30 |
| 5.2 GEACTUALISEERDE VISIE | 30 |
| 5.3 KADERS VOOR DE OMGEVINGSVISIE | 31 |

DEEL 3 BIJLAGEN

| | |
|--|-----------|
| <i>Bijlage 1 Enquête hondenbeleid 2019</i> | 32 |
| <i>Bijlage 2 Kaarten hondenvoorzieningen</i> | 32 |
| <i>Bijlage 3 Meldingen inwoners</i> | 32 |

De bijlagen zijn apart bijgevoegd bij deze rapportage

INLEIDING

Als uitvloeisel van het Groenstructuurplan beschikt de gemeente Dalfsen over de notitie Hondenbeleid in de Kernen (2017-2020), welke bestaat uit een evaluatie, visie en actieplan. Er wordt uitgegaan van een "positieve benadering" waarbij de hondenbezitters centraal staan. De visie is uitgewerkt in 5 thema's: Voorlichting, Voorzieningen, Verbaliseren, Verantwoording en Volharden (zgn. 5V-strategie). Deze thema's zijn uitgewerkt in actiepunten.

De looptijd van de notitie Hondenbeleid in de Kernen (2017-2020) is verstreken. Het plan wordt geëvalueerd waarbij onderzocht wordt of er aanleiding is om de huidige visie bij te stellen.

Bestuurlijke besluitvorming

Het hondenbeleid in de kernen is in 2010 vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders. Dit beleid is in 2017 door het College van Burgemeester en Wethouders geëvalueerd en geactualiseerd als actiepunt uit het door de Raad vastgestelde groenstructuurplan 2013-2017. De visie van het hondenbeleid is echter nooit door de Gemeenteraad vastgesteld. De huidige evaluatie wordt nu aangegrepen om de Gemeenteraad alsnog de visie van het hondenbeleid vast te laten stellen.

Evaluatie

In deze rapportage evalueren we het huidige beleid (hondenbeleid in de kernen 2017-2020, 21 februari 2017 nr. 2327). Hierbij is gebruik gemaakt van de PDCA cyclus (Plan, Do, Check, Act). De 5V-strategie en de actiepunten uit het beleidsplan worden geëvalueerd. De evaluatie gebeurt met behulp van inzicht in de meldingen van bewoners over de periode 2017-2020, de resultaten van de enquête zwerfafval en hondenpoep en de ervaringen van collegae die betrokken zijn bij het hondenbeleid. De 5V-strategie en de actiepunten uit het beleidsplan worden. Op basis van deze evaluatie worden benodigde of gewenste koerswijzigingen van de huidige visie in beeld gebracht en worden aandachtspunten meegegeven voor de uitvoering.

Visie

Op basis van de adviezen uit de evaluatie wordt de bestaande visie op hondenbeleid geactualiseerd. De hoofdlijnen van het hondenbeleid worden opgenomen in de Omgevingsvisie. De acties en maatregelen die voortvloeien uit het beleid krijgen een plek in Omgevingsplannen en/of Uitvoeringsprogramma's.

Leeswijzer

Het rapport is opgedeeld in 2 delen: Evaluatie (Deel 1) en Visie (Deel 2).

Deel 1 begint met de huidige visie, regelgeving en kaders (hoofdstuk 1), gevolgd door inzicht in inrichting en beheer van de huidige hondenvoorzieningen (hoofdstuk 2). Daarna volgt een evaluatie van de visie en de actiepunten aan de hand van de 5 thema's Voorlichting, Voorzieningen, Verbaliseren, Verantwoording en Volharding (hoofdstuk 3). Afgesloten wordt met een overzicht van de belangrijkste adviezen uit de evaluatie (hoofdstuk 4).

Deel 2 bevat de geactualiseerde visie op het hondenbeleid in de kernen. De hoofdlijnen hiervan worden verwerkt in de Omgevingsvisie (hoofdstuk 5).

Deel 1. Evaluatie Hondenbeleid in de Kernen 2017-2020



1. Huidige visie, focus en regelgeving

In de notitie "Hondenbeleid in de kernen 2017-2020" is visie vastgelegd op het hondenbeleid met daarbij het actieplan hondenbeleid 2017-2020. In dit hoofdstuk worden inzicht gegeven in de huidige visie, de focus op het actieplan en regelgeving en kaders .

1.1 Visie 2017-2020

5-v Strategie

In het "Hondenbeleid in de kernen 2017-2020" is uitgegaan van een "positieve benadering" waarbij de hondenbezitters centraal staan. Dit is uitgewerkt in 5 thema's namelijk Voorlichting, Voorzieningen, Verbaliseren, Verantwoording en Volharden (zgn. 5V strategie).

Visie

"Het optimaliseren van de hondenvoorzieningen, verbeteren communicatie, extra inzet handhaving en eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners waardoor eenieder kan genieten van een schone en poepvrije woonomgeving".

Voorlichting

"Het brengen van de informatievoorziening hondenbeleid op een positieve manier"

Voorzieningen

"Het bieden van een netwerk van goede en duurzame hondensoepvoorzieningen"

Verbaliseren

"Handhaving is gericht op attenderen op opruimplicht en gevaarlijke situaties en beboeten waar nodig"

Verantwoorden

"Een positief gevoerd hondenbeleid draagt bij aan het verantwoordelijkheidsgevoel van de hondenbezitter"

Volharden

"Aandacht voor hondenbeleid moet structureel zijn"

Focus actieplan hondenbeleid 2017-2020

In het Hondenbeleid in de kernen 2017-2020 worden actiepunten genoemd om het hondenbeleid uit te voeren. In hoofdstuk 3 worden de actiepunten themagewijs benoemd en geëvalueerd. In de beleidsperiode 2017-2020 is de focus gelegd op de actiepunten die betrekking hebben op:

- Het in stand houden en optimaliseren van de hondenvoorzieningen (hondentoiletten en hondenspeelgebieden)
- Aanleg hondenvoorzieningen in nieuwbouwwijken
- Afhandelen meldingen/klachten en vragen
- Handhaving van de regels

Daarnaast waren er actiepunten die structureel extra budget vroegen van €14.000. Deze middelen zijn destijds niet beschikbaar gesteld bij de behandeling van 1^e Berap 2017 en de perspectiefnota. Doordat deze middelen niet beschikbaar zijn gesteld kon er geen uitvoering gegeven worden aan extra voorlichting in het algemeen, educatie over honden op scholen en extra aanleg en onderhoud van voorzieningen voor honden, zoals hondentoiletten, extra losloop gebieden en hondenspeelplaatsen. In de evaluatie van de visie (hoofdstuk 3) worden deze punten voor de volledigheid wel genoemd maar verder niet geëvalueerd.

1.2 Regelgeving en kaders

In deze paragraaf wordt ingegaan op de Algemene Plaatselijke Verordening, de Barometer Duurzaam Terreinbeheer niveau Goud, de Kleurrijke Kubus, handhaving en hondenbeleid.

1.2.1 Algemene Plaatselijke Verordening

In de Algemene Plaatselijke Verordening zijn de regels voor het hondenbeleid vastgelegd (artikel 2:57 t/m 2:59a).

Loslopende honden

Honden mogen binnen de bebouwde kom alleen loslopen op de aangewezen locaties (loslooperreinen). Deze locaties zijn in het veld als zodanig te herkennen.

Hondenpoep

De hondeneigenaar of –houder moet de hondenpoep van zijn of haar hond zowel binnen als buiten de bebouwde kom onmiddellijk opruimen/verwijderen. Ook zijn ze verplicht een opruimmiddel bij zich te hebben. De hoogte van de boetes is landelijk geregeld via de bestuurlijke strafbeschikking.

Gevaarlijke honden

Indien een hond gevaarlijk of hinderlijk gedrag vertoont kan de burgemeester een aanlijn- en/of muilkorfgebod opleggen.

1.2.2 Barometer Duurzaam Terreinbeheer niveau Goud

De gemeente beschikt over het certificaat “Barometer Duurzaam Terreinbeheer, niveau Goud” (barometer). Dit houdt in dat de gemeente op een duurzame manier zich inzet voor het beheer van de Openbare Ruimte. De barometer stelt eisen m.b.t. het onderwerp hondenpoep. De uitvoering van deze eisen wordt getoetst bij de tweejaarlijkse audit Barometer Duurzaam Terreinbeheer. De eisen, zoals deze verwoord zijn in de barometer, zijn:

Hondenbeleid

Gemeenten hebben een hondenbeleid opgesteld. Uitgangspunt van dit hondenbeleid is dat alle belangengroepen (als hondenbezitters, niet-hondenbezitters, gezinnen met kinderen) gebruik kunnen maken van de openbare ruimte. In het hondenbeleid wordt tevens ingegaan op handhaving.

Voorzieningen

De gemeente treft voorzieningen voor hondenbezitters om honden uit te kunnen laten. Er dient in het gedeelte van de bebouwde kom met de bestemming "wonen" binnen een straal van 500 meter van iedere voordeur een plaats te zijn waar honden hun behoefte kunnen doen (bijvoorbeeld een hondenuitlaatplaats) of een afvalbak waarin de hondenpoep kan worden gedeponeerd. De gemeente wijst bovendien binnen 1500 m vanaf iedere voordeur een gebied aan waar honden los mogen lopen (hondenlosloopgebieden).

Communicatie

Op een kaart is aangegeven waar hondenuitlaatroutes zijn, waar de opruimplicht geldt en waar de honden mogen loslopen. Daarnaast geeft de gemeente voorlichting aan alle gebruikers van de openbare ruimte bv. middels brochures, website of via herkenningsborden.

Onderhoudsplan

De gemeente heeft een onderhoudsplan voor het legen van de afvalbakken en het schoonhouden van de terreinen. Dit onderhoudsplan bevat de frequentie van het leegmaken van de afvalbakken en het opruimen van terreinen, rekening houdend met de aard en intensiteit van het gebruik van het terrein. De gemeente maakt aantoonbaar via dit plan te werken.

Bewonersenquête of persoonlijk bewonersoverleg

Voor gemeenten is het verplicht via een bewonersenquête of bewonersoverleg de mening van de bewoners te meten t.a.v.:

- Overlast door hondenpoep
- Mogelijkheden om een hond uit te kunnen laten.

Het is een verplichting om de enquête tweejaarlijks te herhalen. Bij een gemiddeld onvoldoende dient de gemeente actie te ondernemen en vervolgens na een jaar de enquête te herhalen. De systematiek, de minimale inhoud en de te ondernemen acties zijn verder beschreven in Bijlage III van de Barometer Duurzaam Terreinbeheer. Het staat certificaathouders vrij om de mening van bewoners te meten met een methode die gelijkwaardig is aan een bewonersenquête. De concrete manier waarop dit gebeurt moet ter goedkeuring voorgelegd worden aan het College van Deskundigen.

De laatste enquête is in 2019 gehouden, zie ook bijlage 1 voor de resultaten.

Registraties

Registratie van de resultaten van de bewonersenquêtes en (indien vereist) ondernomen acties op basis van de bewonersenquêtes voor zwerfafval en hondenpoep.

1.2.3 Kleurrijke Kubus

De visie op het hondenbeleid draagt bij aan de volgende belangrijke punten van het bestuursprogramma van de Gemeenteraad: de Kleurrijke Kubus.

Burgerparticipatie en de bestuurlijke vernieuwing

Het uitgangspunt van de visie is een positieve benadering waarbij de hondenbezitter centraal staat. De inwoners worden betrokken bij het hondenbeleid door de twee jaarlijkse enquête over hondenpepoverlast, hondenvoorzieningen en zwerfafval en inwoners kunnen klachten/overlast melden middels het KCC-meldpunt.

Klimaat en duurzaamheid

In de visie is het uitgangspunt het bieden van een netwerk van goed en duurzame hondenpoepvoorzieningen

Sociaal domein

Door een goed netwerk aan hondenvoorzieningen stimuleer je inwoners om naar buiten te gaan. Mensen zijn hierdoor in de gelegenheid om elkaar te ontmoeten.

Omgevingswet

De visie op het hondenbeleid schept kaders voor de Omgevingsvisie, plannen en programma's.

Wonen

De gemeente treft voorzieningen voor hondenbezitters om honden uit te kunnen laten in de vorm van hondentoiletten en hondensloopgebieden. De voorzieningen worden onderhouden conform het door de gemeenteraad vastgestelde kwaliteitsniveau.

Verkeersveiligheid

Het streven is om hondenbezitters en niet hondenbezitters op een prettige en veilige manier met elkaar samen te laten zijn in de openbare ruimte.

1.2.4 Handhaving (2016-2020)

Uitgangspunt in het VTH-jaarprogramma is dat er max. 24 uur per week inzet is voor o.a. hondenbeleid, parkeren, fietsenoverlast stationsomgeving etc. Er wordt ongeveer 50% van de beschikbare tijd besteed aan hondenbeleid waarbij ingezet wordt op loslopende honden, bijtincidenten en hondenpoep. Dit gebeurt door Domein 1 Boa's. Op jaarbasis is hiervoor € 39.000 beschikbaar. Er werden Boa's ingehuurd middels een raamovereenkomst met City360 uit Zwolle. Sinds de 2^e helft van 2020 heeft de gemeente eigen Boa's in dienst en per 1 november wordt dit inhuur beëindigd. In par. 3.2.4 wordt dit punt geëvalueerd.

Innen boetes

Het innen van de boetes wordt uitgevoerd door het Centraal justitieel Incassobureau (CJIB). De reden hiervoor is zelf innen van boetes veel tijd kost, mede door het voeren van bezwaar- en beroepsprocedures. De opbrengsten van de boetes komen binnen bij het CJIB. Het innen van boetes is een bestuurlijke strafbeschikking.

1.2.5 Hondenbelasting

In de Gemeentewet is vastgelegd welke belastingen gemeentes mogen heffen. De hondenbelasting is één van deze belastingen. Belastingen worden onderscheiden in heffingen die gebonden én heffingen die ongebonden zijn. De hondenbelasting is een ongebonden heffing. Dit betekent dat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma gebonden zijn en de besteding daarbij ook niet aan een bepaalde taak gebonden is. De opbrengst van de hondenbelasting is daarom niet gebonden aan het hondenbeleid, maar mag aan elke gemeentelijke taak worden besteed.

Elke gemeente heeft de keuze om de hondenbelasting wel of niet te heffen. Gemeente Dalfsen heft op dit moment wel hondenbelasting. In de raadsvergadering van 7 november 2019 is een motie aangenomen om een onderzoek in te stellen naar de gevolgen van het afschaffen van de hondenbelasting. Het onderzoek naar de gevolgen van het afschaffen van de hondenbelasting is door de raad behandeld en in de raadsvergadering van 25 juni 2020 is besloten om de hondenbelasting te blijven innen.

De uitgangspunten en tarieven voor de hondenbelasting worden elk jaar vastgesteld in de Verordening op de heffing en invordering. De inning van de gemeentelijke belastingen wordt uitgevoerd door het door het GBLT.

Onze gemeente kent het volgende aantal honden en hondenbezitters

| Kern | Aantal honden | aantal huishoudens met hond(en) | % van totaal aantal huishoudens |
|------------------------------|---------------|---------------------------------|---------------------------------|
| Dalfsen (incl. Ankum) | 606 | 557 | 15% |
| Hoonhorst | 64 | 57 | 20% |
| Lemelerveld | 283 | 242 | 17% |
| Nieuwleusen | 556 | 510 | 17% |
| Oudleusen | 44 | 35 | 16% |

Tabel 1: aantal honden en hondenbezitters (Bron: gegevens GBLT-augustus 2020 op basisgegevens geïnde hondenbelasting)

Conclusies

Ruim 15% van de huishoudens in de kernen bezit 1 of meerdere honden

Tijdens de beleidsperiode 2017-2020 lag de focus op:

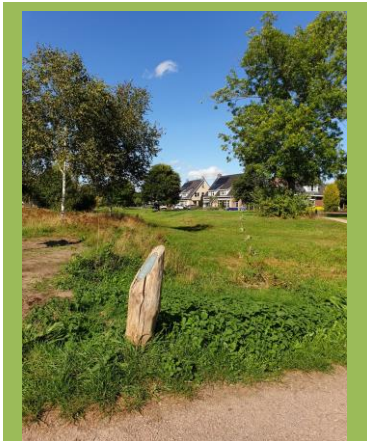
- Instandhouding en optimalisatie hondenvoorzieningen (hondentoiletten en hondenlosloopgebieden)
- Aanleg hondenvoorzieningen in nieuwbouwwijken
- Afhandelen meldingen/klachten en vragen
- Handhaving van de regels

Er is, wegens het niet beschikbaar stellen van de extra gevraagde financiële middelen, geen uitvoering gegeven aan:

- Extra voorlichting
- Educatie over honden op scholen
- Extra aanleg van voorzieningen voor honden, zoals hondentoiletten in uitloopgebieden (buitengebied), extra losloop gebieden en hondenspeelplaatsen.

2. Huidige hondenvoorzieningen

In dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de locaties en spreiding van hondenvoorzieningen (hondentoiletten en hondenlosloopgebieden). Ook wordt ingegaan op het beheer en onderhoud. In bijlage 2 zijn kaarten opgenomen met daarin de locaties, de aanlegjaren en de dekkingsgraad van de voorzieningen.



Hondenlosloopgebied

Wadi Gerner Marke Dalfsen



Afbakening

Hondenlosloopgebied



Hondentoilet

(Rvs-prullenbak met ondergrondse opvang)

2.1. Uitgangspunten voor aanleg voorzieningen

De uitgangspunten voor de aanleg van voorzieningen zijn:

- In woonwijken hondentoiletten realiseren binnen een straal van 350 meter van elke woning. Hondentoiletten bestaan uit een roestvrijstalen inwerpbak met een grote ondergrondse put.
- In de drie grote kernen Dalfsen, Lemelerveld en Nieuwleusen hondenlosloopgebieden aanleggen. In de kleine kernen kunnen honden in het buitengebied loslopen.
- Op industrieterreinen worden geen voorzieningen aangebracht.
- Bij aanleg van nieuwbouwwijken worden er extra hondenvoorzieningen aangelegd binnen de daarvoor gestelde randvoorwaarden uit het beleid

Deze uitgangspunten zijn een praktische vertaling van de eisen die barometer Duurzaam Terreinbeheer stelt aan de bebouwde kom met bestemming "wonen":

- Binnen een straal van 500 meter een plek waar honden hun ontlasting kunnen doen (uitlaatplaats of afvalbak);
- Binnen een straal van 1500 meter een plek waar honden kunnen loslopen.

2.2 Aantal voorzieningen

De gemeente Dalfsen heeft in totaal 79 hondentoiletten, 14 losloopgebieden verspreid over de drie grote kernen en 55 afbakeningspalen. In onderstaande tabellen zijn de aantallen en de aanlegjaren weergegeven. De kaarten met de voorzieningen zijn te vinden in bijlage 2.

| Kern | Hondentoiletten | Hondenlosloopgebieden | Afbakeningspalen hondenlosloopgebieden |
|----------------|-----------------|-----------------------|---|
| Dalfsen | 32 | 4 | 24 |
| Hoonhorst | 4 | 0 | 0 |
| Lemelerveld | 15 | 5 | 12 |
| Nieuwleusen | 24 | 5 | 19 |
| Oudleusen | 4 | 0 | 0 |
| Totalen | 79 | 14 | 55 |

Tabel 2: aantal hondenvoorzieningen per kern (juli 2020)

| Jaar van aanleg | 2010 | 2017 | 2018 | 2019 | 2020 | Eindtotaal |
|-------------------|-----------|----------|-----------|----------|----------|------------|
| Dalfsen | 23 | | 8 | 1 | | 32 |
| Hoonhorst | 3 | | 1 | | | 4 |
| Lemelerveld | 12 | | 3 | | | 15 |
| Nieuwleusen | 15 | 1 | 7 | | 1 | 24 |
| Oudleusen | 2 | | 2 | | | 4 |
| Eindtotaal | 55 | 1 | 21 | 1 | 1 | 79 |

Tabel 3: jaar van aanleg hondentoiletten (juli 2020)

Hondenlosloopgebieden

Binnen de drie grote kernen (Dalfsen, Nieuwleusen en Lemelerveld) is binnen 1500 meter van elke woning een hondenlosloopgebied aanwezig. Het aantal losloopgebieden verschilt wel per kern. Dit wordt onder andere bepaald door de aanwezigheid van geschikte locaties en de opbouw van de kern. Bij elke losloopgebied worden de toegangswegen voorzien van een afbakeningspaaltje.

Hondentoiletten

Uit de kaarten met de dekkingsgraad (bijlage 2) blijkt dat er op twee locaties geen hondentoilet is binnen een straal van 350 meter.

1. Nieuwleusen: De Roede (gedeelte)

Het gaat hier om paar woningen. Als deze wijk in de toekomst verder wordt uitgebreid dan kan worden overwogen om een extra toilet te plaatsen. Daarnaast is er binnen de gestelde eis uit de Barometer Duurzaam Terreinbeheer van 500 meter wel een toilet aanwezig.

2. Lemelerveld: Schaaapmanstraat

Ook hier gaat het om een paar woningen aan de rand van het dorp. Daarnaast is er binnen de gestelde eis uit de Barometer Duurzaam Terreinbeheer van 500 meter wel een toilet aanwezig. Er is dan ook geen aanleiding om het toilet te verplaatsen of er een bij te plaatsen.

2.3 Beheer voorzieningen

De kaders voor het beheer en onderhoud van de hondenvoorzieningen zijn uitgewerkt in het beleidsplan Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR). In deze paragraaf wordt het huidige onderhoud beschreven en wordt er input gegeven voor de actualisatie van het IBOR in 2021.

2.3.1 Onderhoudskwaliteit

De kwaliteit van het onderhoud is vastgelegd in IBOR. Het kwaliteitsniveau van het onderhoud is afhankelijk van de locatie van de voorzieningen (functiegebieden) en de van toepassing zijnde onderhoudscategorie. In tabel 4 is een totaaloverzicht weergegeven. De letters geven de gewenste kwaliteit weer.

| Functiegebied | Inrichting | Onderhoud | | | | | | | |
|-----------------------------------|--------------|-----------|------------|-------------|--------|-----------|-------|---------------------|-----------|
| | | Groen | Verharding | Verlichting | Spelen | Meubilair | Water | Civiele kunstwerken | Reiniging |
| Dorpcentra | Hoog | A | B/C | A | B | B | B | B | AB |
| Hoofdinfrastructuur | Basis / Hoog | A | B/C | B | B | B | B | B | AB |
| Begraafplaatsen | Hoog | A | B/C | B | B | B | B | B | AB |
| Woonwijken | Basis | B | B/C | B | B | B | B | B | AB |
| Bedrijventerreinen | Basis | B | B/C | B | B | B | B | B | AB |
| Recreatie en sport | Basis | B | B/C | B | B | B | B | B | AB |
| Maatschappelijk & dienstverlening | Basis | B | B/C | B | B | B | B | B | AB |
| Buitengebied | Basis | B | B/C | B | B | B | B | B | AB |

Tabel 4 kwaliteitsniveau's onderhoud openbare ruimte (bron: IBOR 2017)

De hondenvoorzieningen liggen vrijwel allemaal in het functiegebied woonwijken. Dit betekent dat het onderhoud daar uitgevoerd wordt volgens de kwaliteitsniveau's zoals weergegeven in tabel 5. De kwaliteitsniveau's worden toegelicht in figuur 1. Jaarlijkse worden er kwaliteitsmetingen uitgevoerd. Uit de metingen van de gehouden kwaliteitsschouw in 2020 blijkt dat we gemiddeld genomen over het jaar voldoen aan de gestelde eisen en er worden geen specifieke aandachtspunten genoemd voor de onderdelen die betrekking hebben op de hondenvoorzieningen

| Onderdeel | Omschrijving | Categorie | Kwaliteitsniveau |
|--|--|-----------|------------------|
| Gras hondenlosloopgebieden | De losloopvelden zijn gesitueerd in de woonwijken | Groen | B |
| Hondentoiletten en afbakeningspaaltjes | Leegzuigen toiletten en onderhoud toiletten en afbakeningspaaltjes | Meubilair | B |
| Zwerfvuil en graffiti | Verwijderen | Reiniging | A/B |

Tabel 5 Kwaliteitsniveau's onderhoud hondenvoorzieningen (bron: IBOR 2017)



Figuur 1 toelichtings kwaliteitsniveau woonwijken (van toepassing zijn zwerfvuil, hondenpoep en meubilair Bron: IBOR 2017)

2.3.2 Vormen van onderhoud

Bij de hondenvoorzieningen zijn de drie vormen van onderhoud en maatregelen van toepassing zoals weergegeven in tabel 6.

| Vorm van onderhoud | Definitie | Maatregelen | Opmerking |
|------------------------|--|--|---|
| Onderhoud | Alle geplande maatregelen die nodig zijn om gedurende de levensduur de voorziening in stand te houden of te herstellen binnen het vastgestelde kwaliteitsniveau. | -Ledigen hondentoiletten -Reinigen hondentoiletten en afbakeningspaaltjes (aanslag, beplakking en graffiti) -Repareren hondentoiletten en afbakeningspaaltjes -Verwijderen zwerfvuil hondenloopvelden -Maaien hondenloopvelden | De hondentoiletten worden 4 keer per jaar geleegd. Meldingen van volle hondentoiletten worden doorgegeven aan de aannemer. De aannemer leegt vervolgens alle toiletten binnen een week. |
| Vervangingsonderhoud | Vervangen van een voorzieningen die aan het einde is van de levensduur en hetzelfde kwaliteitsniveau behoud. | Het vervangen van hondentoiletten en afbakeningspaaltjes. | De technische levensduur voor hondentoiletten en afbakeningspaaltjes is 20 jaar. Er heeft nog geen vervangingsonderhoud plaatsgevonden. |
| Niet gepland onderhoud | Alle niet geplande maatregelen aan voorzieningen die nodig zijn voor het in stand houden of herstellen van het vastgestelde kwaliteitsniveau | Het herstellen van hondentoiletten en afbakeningspaaltjes als gevolg van aanrijtschade en vandalisme. | Gemiddeld worden er jaarlijks 2 hondentoiletten en 2 afbakeningspaaltjes vervangen. Er is altijd 1 toilet op voorraad om meldingen snel op te lossen. |

Tabel 6 beheermaatregelen onderhoud hondenvoorzieningen

2.3.3 Beheerkosten 2016-2019

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de beheerkosten van de voorzieningen. Het onderhoud van gras op de hondenlosloopterreinen maakt onderdeel uit van het groenbeheer en wordt niet verder uitgewerkt. Hondenlosloopterreinen hebben namelijk meerdere functies zoals park, berm of wadi.

Het onderhoud van de hondenvoorzieningen is ondergebracht in de begrotingspost Openbaar groen. De afgelopen vier jaar zijn de voorzieningen onderhouden binnen de beschikbare middelen in de begroting

In tabel 7 is een overzicht weergegeven van de gemaakte kosten en ureninzet voor het (niet gepland) onderhoud. Er heeft tot nu toe geen vervangingsonderhoud plaatsgevonden. In par. 2.3.4 wordt ingegaan op de verwachte beheerskosten voor de komende jaren.

| Voorziening | 2016 | 2017 | 2018 | 2019 |
|--|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|
| Hondenpoepzakjes | € 5.988 | € 14.394 | € 9.850 | € 13.970 |
| Leegzuigen toiletten | € 6.835 | € 6.698 | € 8.991 | € 9.764 |
| Vervangen hondentoiletten (bovengronds) | | € 1.800 | € 1.825 | € 1.850 |
| Vervangen afbakingspaaltjes | | € 100 | € 100 | € 100 |
| Eindtotaal | € 12.823 | € 22.992 | € 20.766 | €25.684 |
| Schoonmaken graffiti en zwerfvuil en kleine reparaties (arbeid) | 3 dagen | 3 dagen | 3 dagen | 3 dagen |
| Vervangen hondentoilet (bovengronds) en afbakingspaaltjes (arbeid) | | 1,5 dag | 1,5 dag | 1,5 dag |
| Eindtotaal | 2 dagen | 3,5 dag | 3,5 dag | 3,5 dag |

Tabel 7. Kosten en ureninzet (niet gepland) onderhoud 2016-2019

2.3.4 Aandachtspunten actualisatie IBOR

Voor de actualisatie van het IBOR is het van belang om inzicht te hebben in de verwachtingen voor het onderhoud, vervangingsonderhoud en niet gepland onderhoud en de daarbij horende kosten en ureninzet. Hieronder wordt dit uitgewerkt.

Onderhoud

De kosten en inzet uren voor de komende vier jaar zijn weergegeven in tabel 8. Hierbij is er uitgegaan van de verwachting dat er geen aanpassingen nodig zijn in de manier waarop het onderhoud wordt uitgevoerd.

| Onderwerp | 2021 | 2022 | 2023 | 2024 |
|---|----------|----------|----------|----------|
| Leegzuigen toiletten (4x per jaar) | € 10.000 | € 10.000 | € 10.000 | € 10.000 |
| Schoonmaken graffiti en zwerfvuil en kleine reparaties (arbeid) | 4 dagen | 4 dagen | 4 dagen | 4 dagen |

Tabel 8. Onderhoud kosten en inzet uren 2021-2024 (prijspeil sept 2020)

Niet gepland onderhoud en vervangingsonderhoud

De technische levensduur van een hondentoilet en afbakeningspalen is 20 jaar. De financiële vervangingstermijn die door de gemeente wordt gehanteerd is 15 jaar. De verwachting is dus dat er vanaf 2030 hondentoiletten vervangen moeten worden omdat ze aan het einde van hun levensduur zijn. Deze verwachting wordt beïnvloed doordat er elk jaar gemiddeld 2 hondentoiletten en afbakeningspalen vervangen die eerder kapot zijn dan verwacht.

In tabel 9 is de verwachte vervangingsopgaaf van de voorzieningen weergegeven. In tabel 10 is de aanschafwaarde en ureninzet per voorzieningen benoemd. Deze gegevens kunnen gebruikt worden als input voor het IBOR.

| Onderwerp | Jaarlijks | 2030 | 2038 | 2040 |
|--|-----------|------|------|------|
| <u>Niet gepland onderhoud</u> | | | | |
| <i>Vervangen hondentoiletten bovengronds</i> | 2 | | | |
| <i>Vervangen afbakeningspaaltjes</i> | 2 | | | |
| <u>Vervangingsonderhoud</u> | | | | |
| <i>Hondentoiletten</i> | | 15 | 21 | |
| <i>Afbakeningspaaltjes</i> | | 2 | | 11 |

Tabel 9 verwachte vervangingsopgaaf voorzieningen (input gegevens sept 2020)

| Voorziening | Aanschafwaarde (excl. btw prijspeil 1 sept 2020) | Arbeid | Vrachtauto met kraan en bestuurder |
|---|--|------------------------|------------------------------------|
| Hondentoilet (bovengronds) | €945,= | 2 uur | |
| Hondentoilet (ondergronds en bovengronds) | €1550,= | 2,5 uur (stratenmaker) | 2,5 uur |
| Afbakeningspaaltjes | €50,= | 1 uur | |

Tabel 10 aanschafwaarde en ureninzet per voorziening (prijspeil juli 2020)

Conclusies aanleg, beheer en onderhoud voorzieningen

- De hondenvoorzieningen voldoen aan de gestelde normen uit het huidige beleid:
 - Hondentoiletten liggen max. 350 m t.o.v. woningen in de woonwijken.
 - Hondenlosloopterreinen liggen max. 1500 m t.o.v. de woningen in de drie grote kernen
- Uit de metingen van de gehouden kwaliteitsschouw in 2020 blijkt dat het beheer van de hondenvoorzieningen voldoet aan de gestelde eisen en dat er geen specifieke aandachtspunten zijn.
- Het beheer en onderhoud van de hondenvoorzieningen is omschreven in het IBOR. Het IBOR wordt in 2021 geactualiseerd. Enkele aandachtspunten hiervoor zijn de te verwachten vervangingen en het feit dat de financiële vervangingstermijn niet overeenkomt met technische levensduur.



Leegzuigen hondentoiletten

3.Evaluatie van de Visie

In dit hoofdstuk wordt de visie en de uitvoering van de visie geëvalueerd aan de hand van de 5V-strategie (Visie, Voorlichting, Voorzieningen, Verbaliseren en Verantwoording en Volharden). Elke thema wordt afgesloten met een advies voor de actualisatie van de visie en uitvoering hiervan.

3.1 Betrokkenen

Om te komen tot een evaluatie zijn reacties en meldingen van inwoners uit Dalfsen meegenomen. Daarnaast is er gebruik gemaakt van de ervaringen van betrokken collegae.

Werkgroep

De collegae die zijn betrokken bij de werkgroep vertegenwoordigen de volgende vakdisciplines: Openbare ruimte (beleid en wijkbeheer), Handhaving en APV (handhavers, jurist en medewerker bestuurszaken), belastingen, financiën (financieel adviseur). Hun reacties zijn verwerkt in paragraaf 3.2.

Inwoners

Inwoners uit de gemeente Dalfsen hebben de afgelopen jaren reacties gegeven op het hondenbeleid. Alle meldingen/klachten of vragen (telefonisch, via de mail of via de website) van inwoners over de afgelopen beleidsperiode zijn verzameld en terug te vinden in bijlage 3. Een samenvatting van de belangrijkste punten is te vinden in de volgende paragrafen. De reacties van inwoners geven een totaalbeeld over wat er zoal leeft en speelt onder inwoners in relatie tot het hondenbeleid en met welke vragen of klachten de mensen naar de gemeente stappen.

Enquête

Er is in oktober 2019 onder inwoners een enquête gehouden over hondenpoep en zwerfafval. Deze enquête is een verplicht onderdeel van het keurmerk KIWA Duurzaam Terreinbeheer niveau goud. Een samenvatting van de enquêteresultaten is verwerkt in de volgende paragrafen. In bijlage 1 zijn alle enquêteresultaten weergegeven. Opgemerkt wordt dat de enquête is gehouden voordat er een besluit was genomen over het afschaffen van de hondenpoepzakjes. De enquête is middels een representatieve steekproef uitgezet onder zowel hondenbezitters als niet-hondenbezitters. Er zijn voldoende reacties binnengekomen om de genoemde percentages representatief te laten zijn voor Dalfsen (eisen KIWA).

3.2 Evaluatie per thema

3.2.1 Visie

De huidige visie luidt:

“Het optimaliseren van de hondenvoorzieningen, verbeteren communicatie, extra inzet handhaving en eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners waardoor eenieder kan genieten van een schone poepvrije woonomgeving”.

Actiepunten huidige beleid

De volgende actiepunten uit het beleidsplan zijn gerealiseerd:

- Honden en hun baasjes zijn in de gemeente van harte welkom.
- Positieve benadering van baasjes en hondenproblemen gezamenlijk met bewoners oppakken.
- Zorgen voor nodige hondenvoorzieningen en gebruikers informeren over de regels
- Inwoners van Dalfsen attenderen elkaar op foutief gedrag en geven bij herhaling klachten door aan het Klant Contact Centrum (KCC)

Vanuit de werkgroep komen de volgende signalen:

- Er is behoefte aan uitgangspunten en kaders die meegenomen kunnen worden bij de totstandkoming van de omgevingsvisie, het omgevingsplan en de programma's.
- Er is afgelopen jaren ingezet op meer handhaving.
- Opvang van zwerfdieren, waaronder zwerfhonden, is een verantwoordelijkheid van de gemeente die ze heeft overgedragen aan het Zwols Dierenasiel die hierover afspraken heeft gemaakt met de dierenambulance. De contacten met de organisaties zijn goed.
- In de raadsvergadering van 25 juni 2020 is besloten om de hondenbelasting te blijven innen (resultaat motie november 2019 over afschaffen hondenbelasting).

Inwoners geven het volgende aan:

Inwoners verwachten dat hondenbelasting gekoppeld is aan hondenbeleid en voorzieningen voor honden.

Enquêteresultaten

Inwoners konden middels een rapportcijfer (1 tot 10) aangeven hoe het hondenbeleid wordt ervaren. Het hondenbeleid scoort met 78% een voldoende tot goed (32% goed, 46% voldoende, 22% onvoldoende).

Advies evaluatie visie

Er is geen aanleiding tot koerswijzigingen. Wel zijn er de volgende adviezen:

- In de omgevingsvisie aandacht besteden aan het feit dat er in de toekomst ruimte moet blijven voor hondenbezitters, waarbij er een verantwoordelijkheid ligt bij hondenbezitters om te blijven zorgen voor een veilige en schone leefomgeving.
- De voorzieningen zijn inmiddels geoptimaliseerd en het woord "optimalisatie" in de visie kan vervangen worden door "instandhouden".
- De handhaving is inmiddels opgeschaald en het woordje "extra" kan uit de visie.

3.2.2 Voorlichting

De huidige visie luidt:

"Het brengen van de informatievoorziening over hondenbeleid op een positieve manier"

Actiepunten huidige beleid

De volgende actiepunten uit het beleid zijn gerealiseerd:

- Update van de hondenvoorzieningenkaarten
- Jaarlijks overleg Brave Baasjes Club (Deze club uit Dalfsen behartigde belangen van hondenbezitters maar heeft zichzelf opgeheven in 2018)
- Impuls aanmelding van een hond voor de hondenbelasting door jaarlijkse controle (uitgezet bij GBLT)

De volgende actiepunten zijn niet opgepakt doordat de gevraagde extra financiële middelen niet beschikbaar zijn gesteld:

- Ontwikkelen folder voor hondenbezitters om mee te sturen met de aanmelding en innen hondenbelasting.
- Ontwikkelen folder voor bezoekers met honden in de gemeente Dalfsen
- Inzet van apps/sociale media
- Voorlichting op scholen

Vanuit de werkgroep komen de volgende signalen:

- De werkgroep geeft aan dat op de gemeentelijke websiteinformatie te vinden is over het hondenbeleid, de regels en de locaties van de voorzieningen.
- Er is behoefte aan duidelijkere communicatie.
- Meer informatie in Kernpunten en social media over hondenbeleid en de opruimplicht
- Meer informatie geven over dat weilanden geen uitlaatgebied zijn. Vee kan ziek worden van hondenpoep (o.a. neospora bacterie welke spontane abortus bij koeien opwekt)
- Misschien goed om hondenbezitters (via hondenbelasting) jaarlijks te informeren over regels en locatie losloopgebieden door middel van een brief in combinatie met een folder.
- Verbeteren weergave losloopgebieden en hondentoiletten ontsluiten via Dalfsen/kaarten en koppelen aan het beheerprogramma (I-asset).
- Er is behoefte aan duidelijkere voorlichting/informatievoorziening aan de voorkant, zodat er aan de achterkant minder geverbaliseerd hoeft te worden.
- De vraagstelling uit de tweejaarlijkse enquête over zwerfafval en hondenpoep kan meer worden toegespitst op het hondenbeleid, waardoor deze nog meer bruikbaar is bij de actualisatie van het beleid.
- Het is belangrijk dat inwoners onbezorgd in het openbaar gebied kunnen rondlopen zonder angst voor honden. Uit ervaring/ meldingen is gebleken dat loslopende honden overlast veroorzaken voor spelende kinderen en voorbijgangers. Het zou fijn zijn dat hondenbezitters erop gewezen worden dat loslopende honden de verantwoordelijkheid zijn van het baasje en dat de gemeente verwacht dat baasjes hun honden trainen zodat de hond los kan lopen zonder overlast te geven.

Inwoners geven het volgende aan:

Inwoners geven aan dat er meer behoefte is aan informatie waar de losloopgebieden zich bevinden en de uitgifte van hondenpoepzakjes. Daarnaast geven de inwoners aan dat het niet altijd even duidelijk is wat de regels op de speelvelden zijn.

Enquêteresultaten

Van alle geënquêteerden (hondenbezitters) weet 39% niet waar de hond los mag lopen en 13 % weet niet waar de opruimplicht geldt.

Advies evaluatie voorlichting

Er is geen aanleiding tot koerswijzigingen. Wel wordt geadviseerd om juist meer het accent te leggen op de voorlichting van het huidige beleid. Dit kan door middel van:

- Hondenbezitters blijven informeren over de hondenvoorzieningen en de spelregels die hierbij horen. Door in te zetten op een betere voorlichting aan de voorkant zouden de meldingen van overlast en klachten over honden minder kunnen worden.
- De geijkte kanalen van voorlichting (website, kernpunten, persberichten, social media) optimaler benutten om het hondenbeleid bij de inwoners onder de aandacht te brengen. Denk hierbij aan locaties hondenvoorzieningen, herhalen regels en gewenste gedrag hondenbezitters.
- Optimaliseren van de enquête over zwerfafval en hondenpoep zodat deze meer waardevolle input levert voor de evaluatie van het hondenbeleid.
- Het is belangrijk dat hondenbezitters en niet-hondenbezitters gezamenlijk kunnen verblijven in de openbare ruimte zonder elkaar tot last te zijn. Het is belangrijk dat niet-hondenbezitters zich comfortabel voelen in de openbare ruimte en dat hondenbezitters hun hond onder controle hebben.
- Door in te zetten op een betere voorlichting aan de voorkant zouden de meldingen van overlast en klachten over honden minder kunnen worden.

3.2.3. Voorzieningen

De huidige visie luidt:

“Het bieden van een netwerk van goede en duurzame hondenpoepvoorzieningen”

Actiepunten huidige beleid

De volgende actiepunten uit het beleidsplan zijn gerealiseerd:

- Structureel leegzuigen en schoonmaken hondentoiletten
- Aanleggen extra hondentoiletten (inbreidingen op drukgebieden en uitloopgebieden)
- Verstrekken gratis hondenpoepzakjes (wegbezuinigd in 2020)

De volgende actiepunten zijn niet opgepakt doordat de gevraagde extra financiële middelen niet beschikbaar zijn gesteld:

- Aanleg hondentoiletten of losloopgebieden in het buitengebied
- Aanleg hondenspeelplaatsen in de 3 grote kernen
- Aanleg hondentoilet of losloopgebied bij startpunt wandelroutes in het buitengebied
- Uitbreiden hondenlosloopgebieden in de kernen

Vanuit de werkgroep komen de volgende signalen:

De werkgroep geeft aan dat de verdeling van de hondentoiletten en de bezetting goed zijn. De hondentoiletten staan gemiddeld met een straal van 350 m van elkaar verspreid af, worden goed gebruikt en 4 x per jaar geleegd. Het leegzuigen van de toiletten gebeurt naar tevredenheid.

Enkele verbeterpunten zijn:

- Het evenemententerrein in Dalfsen is geen losloopterrein maar wordt wel zo gebruikt. De handhaving kan worden aangescherpt of het terrein kan worden aangewezen als hondenlosloopterrein (m.u.v. de momenten dat er evenementen gehouden worden). Hiervoor is een aanwijfsbesluit nodig en het plaatsen van afbakeningspaaltjes en bebording.
- Sommige losloopgebieden worden ecologisch beheerd waardoor het gras niet altijd kort is. Er geldt een opruimplicht dus het beheer gaat prima samen met de functie van losloopterrein. Het blijkt dat hondenbezitters vragen stellen over deze wijze van beheer. Denk bijv. aan Gerner Marke. Gevraagd wordt of hier betere voorlichting over kan komen.
- Losloopgebieden liggen vaak vlakbij plekken waar veel gespeeld of gewandeld wordt en zijn niet altijd goed herkenbaar. Voorbijgangers ervaren overlast van loslopende honden. Denk bijv. aan Bellingeweer. Gevraagd wordt of hier betere voorlichting over kan komen zodat gebruikers en voorbijgangers de spelregels kennen van het losloopgebied.
- Door het afschaffen van de gratis biologisch afbreekbare zakjes gebruiken mensen gewone plastic zakjes. Deze zakjes worden in sloten en kolken gegooid wat leidt tot verstoppingen.
- Er kan wellicht een koppeling gemaakt worden met het beweegbeleid omdat hondenbezitters bewegen bij het uitlaten van de hond. Daarnaast zou er onderzocht kunnen worden of de hondenlosloopgebieden en de plaatselijke ommetjes op elkaar aansluiten.

Inwoners geven het volgende aan:

- Er zijn diverse meldingen dat hondentoiletten vaak vol zitten en soms kapot zijn.
- Op de plekken waar het gras ecologisch beheerd wordt is het gras langer, dan is het lastiger om de hondenpoep op te ruimen.
- Bewoners lopen vaak hun eigen rondje en komen niet altijd langs een hondentoilet. Mensen hebben behoefte aan extra hondentoiletten of het verplaatsen ervan.
- Het afschaffen van de gratis composteerbare hondenpoepzakjes in 2020 wordt niet door iedereen positief ervaren.
- Het bewonersinitiatief uit 2019 om een hondenspeelveld te realiseren is uiteindelijk niet gerealiseerd wegens onvoldoende draagvlak aanwonenden.

Enquêteresultaten

De inwoners zijn over het algemeen tevreden over de voorzieningen. Er is wel vraag naar gratis hondenpoepzakjes bij hondentoiletten. Aandachtspunten op het thema voorzieningen betreffen:

- Meer hondenlosloopplaatsen binnen en buiten de bebouwde kom (15% ondervraagden)
 - Behoeft aan omheinde hondenuitlaatplaatsen
 - Behoeft aan speelvoorzieningen voor honden
- Meer hondentoiletten. (12% ondervraagden)
 - Verbeteren locatie hondentoiletten. (21% ondervraagden)
 - Niet alleen aan de randen maar meer in de kernen
- Meer losloopplaatsen in de buurt
- Duidelijkere voorlichting waar hondentoiletten staan
- Schoonhouden hondentoiletten vindt 3% onvoldoende.

Advies evaluatie voorzieningen

Er is geen aanleiding tot koerswijzigingen, maar het is wel belangrijk om te blijven werken aan een goed netwerk voor hondenvoorzieningen. Hierbij is het van belang om het huidige netwerk in stand te houden en bij uitbreidingen hondentoiletten en evt. hondenlosloopplaatsen toe voegen.

Hierbij is aandacht nodig voor:

- Hondenvoorzieningen beperken tot losloopgebieden en hondentoiletten.
- De afstand van max. 350 m voor hondentoiletten t.o.v. woningen continueren voor de woonwijken. Op industrieterreinen geen hondentoiletten aanbrengen.
- De afstand van 1500 meter voor hondenlosloopterreinen t.o.v. de woningen te continueren in de drie grote kernen.
- De huidige locaties van de hondentoiletten en losloopterrein in stand houden waarbij aandacht wordt gevraagd voor het ontbreken van 11 afbakeningspaaltjes.
- Overwegen om het evenemententerrein aan te wijzen als hondenlosloopgebied (met uitzondering van de momenten dat er een evenement is)
- De voorlichting over het gebruik en het beheer van de losloopterreinen en hondentoiletten verbeteren.
 - Zichtbaar maken van de spelregels rondom het gebruik van de hondenlosloopterrein
 - Gebruikers informeren over het ecologisch beheren van hondenlosloopterreinen
 - Aandacht in lokale media voor overlast van plastic zakjes in het riool

3.2.4 Verbaliseren

De huidige visie luidt:

“Handhaving is gericht op attenderen op opruimplicht en gevaarlijke situaties en beboeten waar nodig”

Actiepunten huidige beleid

De volgende actiepunten uit het beleidsplan zijn gerealiseerd:

- Meer ingezet op handhaving
- Clusteren handhaafmomenten
- Meldpunt handhaving hondenbeleid (Klant Contact Centrum)

Aan het opstellen van een leidraad hoe te handelen bij geluids- en stankoverlast door het houden van ‘veel’ honden in de bebouwde kom is nog geen invulling gegeven.

Vanuit de werkgroep komen de volgende signalen:

De werkgroep geeft aan dat er wordt gehandhaafd en beboet binnen de daarvoor beschikbare personele capaciteit en middelen. Wel zijn er aandachtspunten die hieronder toegelicht worden:

- Er wordt aandacht gevraagd voor hondenbezitters die veelal buiten de momenten van surveillance hun hond uitlaten en overtredingen begaan. De Boa's voeren hun surveillancerondes uit tijdens reguliere werkdagen/werktijden en op verzoek hierbuiten.
- Medewerkers van de gemeente zouden hondenbezitters vriendelijk kunnen aanspreken op hun gedrag en bij calamiteiten de Boa's kunnen inschakelen. Medewerkers kunnen hier eventueel in getraind worden. Wijkteammedewerkers en wijkbeheerders spreken hondenbezitters weleens aan op hun gedrag maar zien dit niet als hun hoofdtaak. Ook kunnen door de buitendienst waargenomen trends (bijv. veel voorkomende tijdstippen waar overtredingen zijn) worden doorgegeven aan de Boa's zodat gericht gehandhaafd kan worden. Handhaving is immers alleen mogelijk indien er een 'heterdaad' is.
- Er is behoefte aan meer voorlichting aan de voorkant zodat dit leidt tot minder handhaving aan de achterkant.
- Losloopgebieden worden soms onlogisch afgebakend waardoor het soms lastig is te handhaven. Er zou nog eens goed gekeken moeten worden naar de afbakening van een losloopgebied. Een idee is om bv aan te sluiten bij natuurlijke barrières zoals singels, fietspaden e.d.)
- Vragen over verbodsbordjes (voor loslopende en poepende honden) worden afgewezen. Het incidenteel toepassen werkt averechts omdat de indruk gewekt kan worden dat het op andere plekken dan wel mag. Wel wordt gevraagd om betere communicatie over de opruim plicht bij losloopgebieden.
- Het is lastig om bij overtredingen te achterhalen hoeveel honden de overtreder heeft. De GBLT, belast met innen hondenbelasting, bezit deze gegevens maar mag deze gegevens niet delen (privacywetgeving). Zonder gegevens over eigendom van honden is het lastig voor handhavers om op klachten af te gaan. Een kort lijntje met de GBLT en evt. controle door de GBLT is wenselijk. Daarnaast zijn honden niet altijd gechipt en geregistreerd terwijl dit sinds 1 april 2013 wel wettelijk verplicht is.
- Bij handhaving gaat de voorkeur uit naar lik op stuk beleid. Hiervoor is handhaven nodig via de strafrechtelijke weg. Strafrechtelijk handhaving kan alleen via de regels zoals vastgesteld in de APV (Algemene Plaatselijke Verordening). De huidige regels in de APV kunnen op verschillende manieren worden geïnterpreteerd, wat handhaving lastig maakt. Dit gaat m.n. over loslopende honden. In de wijziging van de APV (najaar 2020) wordt dit aangepast. Regels voor bijtincidenten staan in de APV maar er zijn (nog) geen beleidsregels voor. De afgelopen drie jaar zijn er 17 (bijt)incidenten geweest waarbij er vaak muilkorfgebod/aanlijngedod is opgelegd of een waarschuwing is uitgedeeld. Daarnaast is de verplichting voor hebben van een opruimmiddel discutabel aangezien handen ook als opruimmiddel gezien kunnen worden.
- In 2021 wordt het brede gemeentelijke handhavingsbeleid geactualiseerd. Hierin zal ook aandacht besteed worden aan de landelijke ontwikkeling van wijkgericht werken door Boa's. Daarin zal ook worden meegenomen hoe de beschikbare capaciteit zich verhoudt tot de uitgangspunten van het hondenbeleid.

Inwoners geven het volgende aan:

De meeste overlast in de openbare ruimte wordt veroorzaakt door hondenpoep en het loslopen van (agressieve, bijtende en aanvallende) honden. Sommige inwoners spreken andere aan op hun gedrag. Daarnaast zijn enkele verzoeken binnengekomen om bordjes te plaatsen met verboden te poepen op locaties waar veel poep ligt.

Enquêteresultaten

Van de geënquêteerden ervaart 61% overlast van hondenpoep in gras en op straat. De overlast wordt 55% veroorzaakt door onbekende hondenbezitters en 10 procent door aanwijsbare hondenbezitters. De ondervraagden geven aan dat er beter gehandhaafd kan worden op loslopende honden en de opruimplicht.

Andere overlast wordt veroorzaakt doordat de hond door te jonge kinderen wordt uitgelaten of dat er overlast wordt ervaren door kattenpoep.

Advies evaluatie verbaliseren

Er is geen aanleiding tot koerswijzigingen, maar de verwachting is dat door een betere voorlichting de overlast minder zal worden waardoor er minder geverbaliseerd hoeft te worden.

- Bij de inzet van Boa's streven naar een optimaal mogelijke handhaving, waarbij de uitgangspunten zijn dat er gehandhaafd wordt op basis van de klachten die binnenkomen.
- Het is belangrijk om goed te kijken naar de rollen van de verschillende betrokken medewerkers. Dit kan verder uitgewerkt worden in 2021 in het integrale handhavingbeleid.

3.2.5 Verantwoorden

De huidige visie luidt:

“Een positief gevoerd hondenbeleid draagt bij aan het verantwoordelijkheidsgevoel van de hondenbezitter”

Actiepunten huidige beleid

In het beleidsplan staan de volgende actiepunten welke alle zijn gerealiseerd:

- Positieve communicatie via lokale media met inwoners.
- Realisatie voldoende hondenvoorzieningen
- Handhaven op verantwoordelijke wijze
- Overleg Brave Baasjes Club (opgeheven in 2018)

Vanuit de werkgroep komen de volgende signalen:

- De ervaring is dat inwoners het moeilijk vinden om elkaar aan te spreken op bv het laten liggen van hondenpoep of loslopende honden.
- Er worden nog steeds honden gevonden waarvan de chip niet geregistreerd is, terwijl dit sinds 1 april 2013 is verplicht. Dierenasiels hebben hier de meeste last van omdat het vaak speelt bij gevonden dieren.

Inwoners geven het volgende aan:

Sommige inwoners geven aan dat ze elkaar aanspreken op het opruimen van hondenpoep en loslopende honden buiten het losloopgebied.

Enquêteresultaten

In de enquête is geen vraag opgenomen over dit onderwerp

Advies evaluatie verantwoorden

Er is geen aanleiding tot koerswijzigingen.

3.2.6 Volharden

De huidige visie is:

“Aandacht voor hondenbeleid moet structureel zijn”

Het is de bedoeling dat de aandacht voor het hondenbeleid structureel van aard is aangezien evt. gedragsverandering bij baasjes niet in een korte tijd bewerkstelligd kan worden.

Actiepunten huidige beleid

Het huidige beleid heeft het volgende actiepunten:

- Structurele aandacht voor hondenbeleid houden

Vanuit de werkgroep komen de volgende signalen:

- Meer informatie in Kernpunten over hondenbeleid
- Er is behoefte aan een duidelijkere voorlichting/informatievoorziening aan de voorkant, zodat er aan de achterkant minder geverbaliseerd hoeft te worden.

Inwoners geven het volgende aan:

- Bewoners hebben hier geen meldingen over gedaan

Enquêteresultaten

In de enquête is geen vraag opgenomen over dit onderwerp

Advies Evaluatie Volharden

Er is geen aanleiding tot koerswijzigingen.

4. Belangrijkste adviezen evaluatie

In de voorgaande hoofdstukken is er geëvalueerd. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste conclusie en adviezen uit de voorgaande hoofdstukken.

Visie

Tijdens de beleidsperiode is de focus gelegd op instandhouding en optimalisatie hondenvoorzieningen (hondentoiletten en hondenlosloopgebieden), aanleg hondenvoorzieningen in nieuwbouwwijken, afhandelen meldingen/klachten en handhaving van de regels.

Door het niet beschikbaar stellen van de gevraagde extra financiële middelen is er geen uitvoering gegeven aan extra voorlichting, educatie over honden op scholen en extra aanleg van voorzieningen voor honden, zoals hondentoiletten in uitloopgebieden (buitengebied), extra losloop gebieden en hondenspeelplaatsen.

Er worden geen koerswijzigingen voorgesteld, maar er zijn de volgende aandachtspunten:

- De bestaande visie actualiseren omdat de voorzieningen inmiddels zijn geoptimaliseerd en de handhaving is opgeschaald.
- Het is belangrijk dat hondenbezitters en niet-hondenbezitters gezamenlijk kunnen verblijven in de openbare ruimte zonder elkaar tot last te zijn. Het is belangrijk dat niet-hondenbezitters zich comfortabel voelen in de openbare ruimte en dat hondenbezitters hun hond onder controle hebben.
- In de omgevingsvisie aandacht besteden aan het feit dat er in de toekomst ruimte moet blijven voor hondenbezitters, waarbij er een verantwoordelijkheid ligt bij hondenbezitters om te blijven zorgen voor een veilige en schone leefomgeving.

Voorlichting

Er worden geen koerswijzigingen voorgesteld. Maar er wordt geadviseerd om juist meer het accent te leggen op de voorlichting over het huidige beleid. Dit kan door middel van:

- Hondenbezitters blijven informeren over de hondenvoorzieningen en de spelregels die hierbij horen. Door in te zetten op een betere voorlichting aan de voorkant zouden de meldingen van overlast en klachten over honden minder kunnen worden.
- De gekijkte kanalen van voorlichting (website, kernpunten, persberichten, social media) optimaler benutten om het hondenbeleid bij de inwoners onder de aandacht te brengen. Denk hierbij aan locaties hondenvoorzieningen, herhalen regels en gewenste gedrag hondenbezitters.
- Optimaliseren van de enquête over zwerfafval en hondenpoep zodat deze meer waardevolle input levert voor de evaluatie van het hondenbeleid.
- Bovengenoemde adviezen kunnen uitgevoerd worden binnen de beschikbare budgetten.

Voorzieningen

Er worden geen koerswijzigingen voorgesteld, maar het is wel belangrijk om te blijven werken aan een goed netwerk voor hondenvoorzieningen. Hierbij is het van belang om het huidige netwerk in stand te houden en bij uitbreidingen hondentoiletten en evt. hondenlosloopplaatsen toe voegen. Hierbij is aandacht nodig voor:

- Hondenvoorzieningen beperken tot losloopgebieden en hondentoiletten.

- De gestelde afstandsnormen voor de voorzieningen uit het huidige beleid continueren.
 - Hondentoiletten liggen max. 350 m t.o.v. woningen in de woonwijken. Op industrieterreinen worden geen hondentoiletten geplaatst.
 - Hondenlosloopterreinen liggen max. 1500 m t.o.v. de woningen in de drie grote kernen
- De huidige locaties van de hondentoiletten en losloopterrein in stand houden waarbij aandacht wordt gevraagd voor het ontbreken van een aantal afbakeningspaaltjes.
- Overwegen om het evenemententerrein aan te wijzen als hondenlosloopgebied (met uitzondering van de momenten dat er een evenement is)
- De voorlichting over het gebruik en het beheer van de losloopterreinen verbeteren.
 - Zichtbaar maken van de spelregels rondom het gebruik van de hondenlosloopterrein
 - Gebruikers informeren over het ecologisch beheer van hondenlosloopterreinen
- Het beheer en onderhoud van de hondenvoorzieningen zoals is omschreven in het IBOR continueren. Het IBOR wordt in 2021 geactualiseerd. Een aandachtspunt hiervoor zijn de te verwachten vervangingen en het feit de financiële vervangingstermijn niet overeenkomt met technische levensduur. Uit de metingen van de gehouden kwaliteitsschouw in 2020 blijkt dat het beheer van de hondenvoorzieningen voldoet aan de gestelde eisen en dat er geen specifieke aandachtspunten zijn.
- Bovengenoemde adviezen kunnen uitgevoerd worden binnen de beschikbare budgetten

Advies evaluatie verbaliseren

Er wordt geen koerswijziging voorgesteld, maar de verwachting is dat door een betere voorlichting de overlast minder zal worden waardoor er minder geverbaliseerd hoeft te worden.

- Bij de inzet van Boa's streven naar een optimaal mogelijke handhaving, waarbij de uitgangspunten zijn dat er gehandhaafd wordt op basis van de klachten die binnenkomen
- Het is belangrijk om goed te kijken naar de rollen van de verschillende betrokken medewerkers. Dit kan verder uitgewerkt worden in 2021 in het handhavingsbeleid.
- Bovengenoemde adviezen kunnen uitgevoerd worden binnen de beschikbare budgetten

Verantwoorden

Er worden geen koerswijzigingen voorgesteld

Volharden

Er worden geen koerswijzigingen voorgesteld

Deel 2 Visie Hondenbeleid in de kernen



5. Visie Hondenbeleid in de kernen

In dit hoofdstuk wordt de visie op het hondenbeleid voor de komende jaren weergegeven. Hierbij zijn de resultaten uit de evaluatie (deel 1) meegenomen. De visie op het hondenbeleid draagt bij aan de belangrijke punten van het bestuursprogramma de Kleurrijke Kubus. Dit is al uitgewerkt in paragraaf 1.2.3.

5.1 Resultaten evaluatie visie hondenbeleid 2017-2020

De conclusie uit de evaluatie is dat er geen koerswijzigingen nodig zijn met betrekking tot de reeds bestaande visie. Wel zijn de voorzieningen geoptimaliseerd en is de handhaving opgeschaald. De visie wordt op deze punten aangepast. Daarnaast zijn de belangrijkste adviezen uit de evaluatie:

- Huidige structuur hondenvoorzieningen (hondentoiletten en hondenlosloopgebieden) in stand houden
- Handhaving blijven richten op attenderen van de opruimplicht en gevaarlijke situaties
- De voorlichting en communicatie over het beleid, het gebruik van de voorzieningen en de spelregels kunnen worden verbeterd
- Bij de actualisatie van het integrale handhavingsbeleid in 2021 aandacht te besteden aan de rollen van de betrokken medewerkers
- Het huidige beheer van de hondenvoorzieningen kan worden gecontinueerd binnen de kaders van het beleidsplan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR). Dit plan wordt in 2021 geactualiseerd.
- Het is belangrijk dat inwoners zich bewust zijn/blijven van hun eigen verantwoordelijkheid zodat iedereen kan genieten van een poepvrije en schone en veilige leefomgeving

5.2 Geactualiseerde visie

Op basis van de resultaten uit de evaluatie is de visie voor de komende jaren als volgt:

“Het in stand houden van de hondenvoorzieningen, verbeteren communicatie, inzet handhaving en eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners waardoor eenieder kan genieten van een schone en poepvrije woonomgeving”. Dit gebeurt aan de hand van de 5V-strategie:

Voorlichting

“Het brengen van de informatievoorziening over hondenbeleid op een positieve manier”

Door in te zetten op een duidelijke voorlichting is het streven dat hondenbezitter en niet hondenbezitters op een prettige manier met elkaar in de openbare ruimte kunnen verblijven.

Voorzieningen

“Het bieden van een netwerk van goede en duurzame hondenpoepvoorzieningen”

De uitgangspunten voor de voorzieningen zijn:

- Hondentoiletten in woonwijken binnen een straal van 350 meter van elke woning.
- Hondenlosloopgebieden in de drie grote kernen Dalfsen, Lemelerveld en Hoonhorst binnen een straal van 1500 meter van elke woning. In de kleine kernen komen geen aparte hondenlosloopgebieden omdat ze daar in het buitengebied mogen loslopen
- Op industrieterreinen worden geen voorzieningen aangebracht
- De voorzieningen beheren conform de uitgangspunten van het IBOR

Verbaliseren

“Handhaving is gericht op attenderen op opruimplicht en gevaarlijke situaties en beboeten waar nodig”

- Hondenbezitters blijven informeren over de hondenvoorzieningen en de spelregels die hierbij horen;
- De geijkte kanalen van voorlichting (website, kernpunten, persberichten, social media) zo optimaal mogelijk benutten.

Verantwoorden

“Een positief gevoerd hondenbeleid draagt bij aan het verantwoordelijkheidsgevoel van de hondenbezitter”

Volharden

“Aandacht voor hondenbeleid moet structureel zijn”

5.3 Kaders voor de omgevingsvisie

Op basis van de adviezen uit de evaluatie is de bestaande visie op hondenbeleid geactualiseerd (par. 5.1). De hoofdlijnen uit het hondenbeleid zullen worden opgenomen in de Omgevingsvisie. De acties en maatregelen die voortvloeien uit het beleid krijgen een plek in Omgevingsplannen en/of Uitvoeringsprogramma's.

Daarbij wordt extra aandacht gevraagd voor het feit dat hondenbezitters en niet-hondenbezitters op een prettige en veilige manier samen kunnen verblijven in de openbare ruimte.

In eerste instantie wordt er ingestoken op een betere voorlichting over het gebruik van de hondenlosloopgebieden en hondentoiletten. Hierin wordt ingegaan op de spelregels en het beheer van de hondenvoorzieningen. De effecten van de voorlichting kunnen gemeten worden door het aantal meldingen dat binnenkomt, het aantal overtredingen en de resultaten uit de enquête.

Als blijkt dat het opschalen van voorlichting onvoldoende effect heeft dan kan er worden overgaan tot een uitgebreide analyse van de huidige voorzieningen. In de analyse zal dan aandacht besteed worden aan een aantal ruimtelijke aspecten. Denk hierbij aan de ligging van o.a. hondentoiletten en losloopvelden t.o.v. plaatselijke wandelroutes (ommetjes) en beweegroutes en de afbakening van de losloopterreinen. Aan de hand van deze analyse kunnen er voorwaarden worden geformuleerd die input zijn voor de Omgevingsvisie, Omgevingsplannen en/of Uitvoeringsprogramma's.

Deel 3 Bijlagen

Bijlage 1 Enquête hondenbeleid 2019

Bijlage 2 Kaarten hondenvoorzieningen

Bijlage 3 Meldingen inwoners

De bijlagen zijn als afzonderlijke bestanden opgeslagen